

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис **Олег ЛАГОДНЮК**

22.09.2021

03-10-49S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Безпека життєдіяльності та цивільний захист		Life safety and civil protection	
Шифр за ОП	ЦЗП 1.12	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань: Сфера обслуговування	24	Fields of knowledge: Service sector	
Спеціальність: Туризм	242	Field of study: Tourism	
Освітня програма: Туризм		Educational Program: Tourism	

Силабус навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою, «Туризм» спеціальності 242 «Туризм» Рівне. НУВГП. 2021. 19 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/18124/>

Розробник силабусу: Богданенко Олександр Вікторович, старший викладач кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Силабус схвалений на засіданні кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Протокол № 13 від «29» червня 2021 року

В.о. завідувача кафедри: Кухнюк Олег Миколайович, к.т.н., доцент

Керівник освітньої програми: Громаченко Катерина Юріївна, к.с.-г., н доцент кафедри туризму

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІАЗ

Протокол № ___ від «___» _____ 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІОЗ: Прищепя Алла Миколаївна, д. с.-г.н.наук професор, директор навчально-наукового інституту агроекології та землеустрою

СЗ №4530 в ЕДО

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Туризм</i>
Спеціальність	<i>242 «Туризм»</i>
Рік навчання, семестр	<i>4-й, 8-й</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>14 год/2 год</i>
Практичні заняття:	<i>16 год/8 год</i>
Самостійна робота:	<i>60 год/ 80 год</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

Богданенко Олександр Вікторович, старший викладач кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Вікіситет

URL: <https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php>

ORCID

URL: [https:// orcid.org/0000-0002-0065-1546](https://orcid.org/0000-0002-0065-1546)

Канали комунікації

URL: <https://o.v.bogdanenko@nuwm.edu.ua>

Консультації через meet .google.com вівторок; 14-00 -15-00

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Підвищення безпеки життєдіяльності людини завжди було однією із найважливіших задач людства. У міру розвитку цивілізації рівень безпеки людини постійно зростає. Натепер відбуваються все більш відчутні суперечності між

суспільством, природою і техногенною сферою. Вплинути на зменшення таких суперечностей можна, змінивши певні поняття людської свідомості та відповідальності. У вирішенні цього важливого питання особливого значення набуває вивчення «Безпеки життєдіяльності та цивільного захисту» як дисципліни без якої сьогодні не можлива жодна професійна діяльність.

Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечення відповідними сучасним вимогам знаннями студентів про загальні закономірності виникнення і розвитку небезпек, надзвичайних ситуацій (НС), їх властивості, можливий вплив шкідливих і небезпечних виробничих чинників на життя і здоров'я людини та формування необхідних в практичній діяльності умінь і навичок для їх запобігання і ліквідації, захисту людини та навколишнього середовища. Цілі вивчення дисципліни передбачають опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятної ризику. При викладанні навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» використовуються: словесний метод: викладацький – лекція, запитальний – бесіда; діалогічний метод; практичні методи: практичні заняття; ситуаційний метод; наочні методи: метод ілюстрацій, спостереження; проблемно-пошукові методи з вирішенням імітаційних та ситуаційних завдань за темами курсу; навчальна дискусія; робота з навчально-методичною літературою, журналами в даній сфері, нормативно-правовими актами; метод підсилення аудіо-відеовізуального супроводу дисципліни сучасними інформаційними технологіями.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle
Компетентності

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1543>

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК 08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

ЗК 10 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

СК01.Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

СК05. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

СК09.Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах

СК11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку

Програмні результати навчання

ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного

процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПР06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.

ПР07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.

ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.

ПР09. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).

ПР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.

ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність логічно і системно мислити; вміння працювати в команді, управляти своїм часом; вміння працювати з інформацією; розуміння важливості дедлайнів, навички комунікації; вміння полагоджувати конфлікти.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 14 год	Практичних 16 год	Самостійна робота 60 год
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПР02, ПР08, ПР09, ПР11, ПР14, ПР16		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Змістовий модуль 1 Безпека життєдіяльності <u>Лекція 1 Теоретичні основи безпеки життєдіяльності</u> (демонструвати обізнаність у основних поняттях, термінах безпеки життєдіяльності, аксіомах БЖД, концепції БЖД, шкідливих та небезпечних чинниках життєвого середовища, таксономії, ідентифікації та квантифікації небезпек). <u>Лекція 2 Ризик орієнтований підхід для моделювання виникнення та розвитку надзвичайних подій</u> (демонструвати обізнаність у питаннях класифікації ризику, концепції прийняттого ризику, методичних підходів до кількісного аналізу і оцінки ризику, управління ризиком) <u>Лекція 3. Людина як елемент ергатичних систем</u> (демонструвати обізнаність у питаннях фізіологічних та психологічних особливостей людини; оперувати категоріями психологічної та фізіологічної надійності людини; розуміти методи підвищення психофізіологічної стійкості людини до професійних небезпек; психофізіологічні чинники небезпек). <u>Практичне заняття 1 Оцінка рівня небезпеки за допомогою структурно-логічних моделей</u> (опанувати методи аналізу безпеки: кількісні та якісні, будувати моделі розвитку небезпечних ситуацій). <u>Практичне заняття 2. Надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах</u> (опанувати надання домедичну допомогу під час виникнення невідкладних станів). <u>Самостійна робота.</u> Застосування прикладного системного аналізу. Визначення рівня психофізіологічної стійкості до небезпек. Проблеми техногенного середовища. Методи якісного аналізу небезпек. Ідентифікація небезпек (вимоги стандартів безпеки). Методи що оптимізують підтримку прийняття рішень – як превентивний та регуляційний засіб проти небезпек. Переваги здорового способу життя (опрацювати тему; написати звіт у формі есе).	
Методи та технології навчання	Словесний метод; діалогічний метод; робота з аудіо-відео наочним представленням аспектів робіт; робота з журналами. Методичними посібниками в галузі безпекижиттєдіяльності, цивільного захисту; розгляд	

	ситуаційних завдань; застосування теорії прийняття рішень для вирішення завдань по якісним методам аналізу безпеки; використання експертних систем та моделювання небезпек по прикладним програмам на сучасних інформаційних платформах (онлайн, та завантаження)
Засоби навчання	Бібліотечні фонди (навчально-методична та наукова література), навчально-наочні; законодавчі та інструктивні матеріали, додаткова література; технічні засоби супроводу дисципліни.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПР14, ПР16, ПР22

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	<p>Змістовий модуль 2. Цивільний захист</p> <p><u>Лекція 4. Причини виникнення, класифікація та моніторинг надзвичайних ситуацій</u> (опрацювати матеріал по надзвичайним ситуаціям та причинам їх виникнення, розуміти організацію цивільного захисту в Україні та моніторингу НС).</p> <p><u>Лекція 5 Єдина державна система цивільного захисту та запобігання виникненню надзвичайних ситуацій</u> (розуміти планування заходів з цивільного захисту; опанувати заходи запобігання виникнення НС; опрацювати питання по загальним принципам організації структури цивільного захисту України та силам цивільного захисту).</p> <p><u>Практичне заняття 3. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій</u> (опанувати класифікацію надзвичайних ситуацій; причини виникнення, характеристика, їх вплив на людей і навколишнє середовище).</p> <p><u>Самостійна робота</u> Глобальні проблеми людства. Роль міжнародних організацій у вирішенні глобальних проблем безпеки. Економічні втрати від наслідків надзвичайних подій у світі. Соціальні та воєнні небезпеки, їх види та характеристики (опрацювати тему; написати звіт у формі есе).</p>
Методи та технології навчання	Словесний метод; діалогічний метод; дидактичний метод; робота з аудіо-відео наочним представленням аспектів робіт; робота з журналами, методичними посібниками в галузі безпеки життєдіяльності, цивільного захисту; розгляд ситуаційних завдань;
Засоби навчання	Бібліотечні фонди (навчально-методична та наукова література), навчально-наочні; дидактичні матеріали (законодавчі та інструктивні матеріали, додаткова література); технічні засоби.

За поточну (практичну) складову оцінювання 20 балів

За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 20 балів

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПР17, ПР19, ПР21

Види навчальної роботи	<u>Лекція 6. Захист населення і територій від</u>
------------------------	---

студента (що студенти повинні виконати)	<p><u>надзвичайних ситуацій та їх наслідків</u> (розуміти основні завдання, принципи та заходи захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій; основні принципи ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків).</p> <p><u>Лекція 7 Запобігання надзвичайним ситуаціям та організація дій для усунення їх негативних наслідків</u> (розуміти способи захисту населення в надзвичайних ситуаціях; превентивне забезпечення безпеки; терміни захисних заходів; евакуаційні заходи захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій; прогнозування, планування заходів, оповіщення населення; наукові підходи до прогнозування наслідків надзвичайних ситуацій)</p> <p><u>Практичне заняття 4. Оцінка хімічної обстановки при утворенні зон хімічної забрудненості</u> (навчитись проводити оцінку хімічної обстановки при оперативному, аварійному прогнозуванні).</p> <p><u>Практичне заняття 5. Оцінка радіаційної обстановки при радіаційному забрудненні місцевості</u> (знати критерії захисту при радіаційній небезпеці, проведення заходів за результатами кількісної оцінки радіаційного забруднення).</p> <p><u>Практичне заняття 6. Оцінка захисних властивостей захисних споруд цивільного захисту</u> (знати класифікацію сховищ, порядок розрахунку площ захисних споруд (сховищ)).</p> <p><u>Практичне заняття 7. Розробка інструкції щодо дій персоналу при загрозі або виникненні надзвичайних ситуацій</u> (знати параметри, вражаючі чинники надзвичайних ситуацій та порядок дій при виникненні загрози).</p> <p><u>Самостійна робота</u> Прилади радіаційної, хімічної розвідки, контролю радіоактивного забруднення й опромінення та хімічного зараження продуктів і води. Підвищення стійкості роботи об'єкта господарювання. Оцінка можливих матеріальних втрат, що можуть бути завдані НС (опрацювати тему; написати звіт у формі есе).</p>
Методи та технології навчання	Словесний метод; діалогічний метод; дидактичний метод; робота з аудіо-відео наочним представленням аспектів робіт; робота з журналами, методичними посібниками в галузі безпеки життєдіяльності, цивільного захисту; розгляд ситуаційних завдань
Засоби навчання	Бібліотечні фонди (навчально-методична та наукова література), навчально-наочні; дидактичні матеріали (законодавчі та інструктивні матеріали, додаткова література); технічні засоби.
За поточну (практичну) складову оцінювання 40 балів	За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 2 20 балів

Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	40
Усього за дисципліну	100

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Лекція 1 Теоретичні основи безпеки життєдіяльності			
Результат Навчання ПР01 ПР02 ПР03	Кількість роки н:2	Література: Туровська Г. І. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. – Рівне: НУВГП, 2012. 198 с. URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/2311 Безпека життєдіяльності: навч. посіб./за ред. проф. В.В. Березуцького. Х.: Факт, 2005. 348 с.	Навчальна платформа MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1 Додаткові ресурси: (інтернетлінки, youtube...) ДСТУ 2293:2016 Охорона праці. Терміни та визначення основних понять. URL: http://web.kpi.kharkov.ua/safetyofliving/wpcontent/uploads/sites/171/2017/10/dstu_2293_2014.pdf
Опис теми	Основні поняття, терміни та визначення безпеки життєдіяльності. Аксиоми безпеки життєдіяльності. Модель життєдіяльності людини. Концепція ООН про сталий розвиток людства. Концепція БЖД. Шкідливі та небезпечні чинники життєвого середовища. Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек. Матеріальні чинники предметної діяльності. Причини та наслідки небезпек. Культура безпеки та ризик орієнтоване мислення.		
Лекція 2 Ризик орієнтований підхід для моделювання виникнення та розвитку надзвичайних подій			
Результат и навчання ПР16	Кількість роки н:2	Література: Безпека життєдіяльності: навч. посіб. / за ред. проф. В.В. Березуцького. Х.: Факт, 2005. 348 с	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1 Додаткові ресурси: (інтернетлінки, youtube...) Науковий центр вивчення ризиків RIZIKON [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: http://www.rizikon.ua/ (дата звернення 30.01.2021) – Назва з екрана. ДСТУ 3891:2013 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять. URL: http://online.budstandart.com.ua/catalog/doc-page?id_doc=57361
Опис теми	Ризик орієнтований підхід в питаннях безпеки. Загальний аналіз та класифікація ризику. Концепція прийнятного ризику та ризик орієнтованого підходу в питаннях управління безпекою. Методичні підходи та головні етапи кількісного аналізу та оцінки ризику. Вибір методів та інструментів управління виявленим ризиком. Загальні поняття аналізу та оцінки ризиків. Квантифікація небезпек. Ризикова поведінка людини в умовах небезпеки. Чинники ризику. Чинники ризику здоров'я людини. Індивідуальний та груповий ризик. Концепція прийнятного ризику. Оцінка ступеню ризику.		

Управління ризиком. Інституція ризиків. Модель управління ризиками нещасних випадків

Практичне заняття 1 Оцінка рівня небезпеки за допомогою структурно-логічних моделей

Результат Навчання ПР01 ПР16	Кількість годи н:2	Література: Туровська Г. І. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. – Рівне: НУВГП, 2012. 198 с. URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/2311 03-10-51 Богданенко О.В. (2020) Методичні вказівки до виконання практичних робіт і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня усіх освітньо-професійних програм спеціальностей. Рівне: НУВГП. 31 с. http://ep3.nuwm.edu.ua/18496/1/03-10-51.pdf	Навчальна платформа MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1 Додаткові ресурси: (інтернетлінки, youtube...) Науковий центр вивчення ризиків RIZIKON [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: http://www.rizikon.ua/ (дата звернення 30.01.2021) – Назва з екрана.
Опис теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчити закономірності виникнення процесів формування небезпечних ситуацій на виробництві в причинно-наслідковому аспекті 2. Засвоїти причини виникнення небезпечних ситуацій. 3. Визначити для поставленої задачі (кожному студенту індивідуально видається викладачем конкретна ситуація) основні і другорядні причини нещасного випадку, потенційні небезпеки 		

Практичне заняття 2. Надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах

Результат и навчання ПР22	Кількість годи н:4	Література: Халмуратов Б.Д. Безпека життєдіяльності. Перша допомога в надзвичайних ситуаціях: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 138 с	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1 Додаткові ресурси: (інтернетлінки, youtube...) Перша медична допомога [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: https://otipb.at.ua/load/20 (дата звернення 30.01.2021) – Назва з екрана.
Опис теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з причинами виникнення, основні ознаки та наслідки невідкладних станів, які становлять небезпеку для життя та здоров'я людини, методи їх попередження та подолання 2. Забезпечити наявність у бакалаврів необхідного рівня знань, вмінь та навичок з долікарської медичної допомоги, передбачених чинними Державними освітніми стандартами (ОПП та ін.). 3. Ознайомити з положеннями надання допомоги при надзвичайних ситуаціях, аварійних ситуаціях в умовах виробництва. Вирішувати ситуаційні завдання та тестові завдання. 		

Лекція 3 Людина як елемент ергатичних систем

Результат Навчання ПР17 ПР21	Кількість годи н:2	Література: Туровська Г. І. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. – Рівне: НУВГП, 2012. 198 с. URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/2311 Безпека життєдіяльності: навч. посіб./за ред. проф. В.В. Березуцького. Х.: Факт, 2005. 348 с.	Навчальна платформа MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1 Додаткові ресурси: (інтернетлінки, youtube...) Психологія безпеки [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: https://otipb.at.ua/load/14 (дата звернення 30.01.2021) – Назва з екрана.
Опис теми	Психологічна надійність людини та її роль у забезпеченні безпеки. Роль аналізаторів людини в забезпеченні її життєдіяльності. Особливості режиму діяльності людини. Мотиви та мотиваційна сфера діяльності. Підвищення психофізіологічної стійкості кадрів до професійних небезпек. Особливості функціонування організму в ергатичних системах. Організм в оточуючому середовищі. Середовище життєдіяльності людини та прояви негативних чинників. Резерви організму людини. Фізіологічні та психологічні особливості людини. Забезпечення психологічної та соціальної безпеки людини. Безпека в системі “людина – техніка – середовище”. Людина-оператор як ланка обробки інформації. Узгодженість характеристик конструкцій технологічних систем з характеристиками людини та елементами середовища. Сучасні інформаційні технології та безпека життєдіяльності людини. Працездатність людини. Організація режиму діяльності. Класифікація основних форм трудової діяльності людини. Особливості фізичної та розумової праці. Фізіологічна регуляція трудової діяльності. Психофізіологічні чинники небезпек. Забезпечення здоров'я людини. Антропометричні характеристики людини. Організація робочого місця.		

Лекція 4 Причини виникнення, класифікація та моніторинг надзвичайних ситуацій

Результат и навчання ПР22	Кількість годи н:4	Література: Цивільна оборона та цивільний захист: підручник / М.І. Стеблюк. — 3-тє вид., стер. — К. : Знання, 2013. — 487 с.	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1 Додаткові ресурси: (інтернетлінки, youtube...) Головне управління ДСНС України у Рівненській області [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: https://rv.dsns.gov.ua/ (дата звернення 30.01.2021) – Назва з екрана.
Опис теми	Надзвичайні ситуації та причини їх виникнення. Організація цивільного захисту в Україні. Моніторинг надзвичайних ситуацій. Визначення поняття “надзвичайна ситуація”. Причини виникнення та особливості розвитку надзвичайних ситуацій, їх загальна характеристика та класифікація. Класифікації надзвичайних ситуацій природного, техногенного, соціально-політичного та воєнного характеру. Причини виникнення, характеристика, їх вплив на людей і навколишнє середовище. Вірогідність виникнення надзвичайної ситуації. Типові моделі небезпечних ситуацій. Ідентифікація НС та можливих джерел їх виникнення. Прогноз можливості виникнення НС,		

що загрожують життю і здоров'ю людей, порушують штатні умови функціонування об'єкта. Контроль за дотримання законодавства з питань цивільного захисту.

Лекція 5 Єдина державна система цивільного захисту та запобігання виникненню надзвичайних ситуацій

Результат Навчання ПР08	Кількість годи н:2	Література: Цивільний захист [підручник] / О. І. Запорожець, В. О. Михайлюк, Б. Д. Халмурадов та ін.– К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 264 с.	Навчальна платформа MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1 Додаткові ресурси: (інтернетлінки, youtube...) ДСТУ 3891:2013 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=57361
Опис теми	Єдина державна система цивільного захисту. Планування заходів з цивільного захисту. Заходи запобігання виникнення НС.Фінансування і матеріально-технічне забезпечення заходів. Кодекс цивільного захисту України. Завдання цивільного захисту України. Загальні принципи організації структури цивільного захисту України. Сили цивільного захисту. Органи управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення, їх завдання.		

Практичне заняття 3. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій

Результат и навчання ПР08	Кількість годи н:2	Література: 03-09-05 Шаталов, О. С., Кусковець С.Л. Методичні вказівки до виконання практичної роботи на тему: «Класифікація надзвичайних ситуацій» з дисципліни «Цивільний захист» студентами всіх спеціальностей денної та заочної форм навчання НУВГП, 2013. 32 с. URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/2916/1/03-09-05.pdf	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1
Опис теми	Виконати завдання за варіантом. По ситуації за 03-09-05 вихідні дані на с. 20 (обрати варіант згідно списків груп студентів) Приклад с. 14 -17 (включно з таблицею 3.1 на с.17)		

Лекція 6. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та їх наслідків

Результат Навчання ПР22	Кількість годи н:2	Література: Цивільний захист [підручник]/ О. І. Запорожець, В. О. Михайлюк, Б. Д. Халмурадов та ін.– К. : «Центр учбової літератури»,	Навчальна платформа MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1 Додаткові ресурси: (інтернетлінки, youtube...) Методичний посібник організація заходів цивільного захисту [Електронний
----------------------------	--------------------------	--	--

	2016. – 264 с.	ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: https://rv.dsns.gov.ua/files/documents/publicna_info/metod_posibn.pdf (дата звернення 30.01.2021) – Назва з екрана.
--	----------------	---

Опис теми
Планування заходів захисту об'єкта з урахуванням захисту персоналу та їхніх сімей, матеріальних цінностей та довілля від вражаючих чинників та дії джерел небезпеки при виникненні НС. Методика визначення необхідних рятувальних та інших невідкладних робіт в осередках ураження. Зміст рятувальних та інших невідкладних робіт, способи і порядок їх проведення. Організація оперативного виконання рятувальних і невідкладних робіт у районі НС, необхідні сили і засоби. Структура і зміст плану цивільної оборони об'єкта на мирний час. Вихідні дані для розроблення документів плану. Послідовність планування.

Практичне заняття 4. Оцінка хімічної обстановки при утворенні зон хімічної забрудненості) (Навчитись проводити оцінку хімічної обстановки при оперативному , аварійному прогнозуванні)

Результат и навчання РНЗ	Кількість годи н:2	Література: 03-09-04 Шаталов, О. С., Туровська Г.І. Методичні вказівки до виконання практичної роботи на тему: «Прогнозування масштабів забруднення небезпечними хімічними речовинами при аварії на хімічно-небезпечних об'єктах і транспорті» з дисципліни «Цивільний захист» студентами всіх спеціальностей денної та заочної форм навчання НУВГП, 2013. 36 с. URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/2915/1/03-09-04.pdf	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1 Додаткові ресурси: (інтернетлінки, youtube...) Науковий центр вивчення ризиків RIZIKON [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: http://www.rizikon.ua/ (дата звернення 30.01.2021) – Назва з екрана.
--------------------------	--------------------	--	--

Опис теми
Враховуючи дані по кількості розлитої НХР, метеоумови, вертикальну стійкість повітря, визначити:
1. Глибину розповсюдження забрудненої хмари
2. Ширину прогнозованої зони хімічного забруднення
3. Площу зони можливого хімічного забруднення
4. Ас підходу забрудненого повітря до населеного пункту
5. Кількість людей які можуть бути уражені
6. Запропонувати заходи захисту населення, персоналу
Користуватись методичними вказівками варіанти на с.35-36 с. Алгоритм аварійне прогнозування на с.12 і приклад на с.19-21

Практичне заняття 5. Оцінка радіаційної обстановки при радіаційному забрудненні місцевості

Результат Навчання ПР16 ПР21	Кількість годи н:2	Література: Туровська Г. І. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. – Рівне: НУВГП, 2012.	Навчальна платформа MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1 Додаткові ресурси:
------------------------------	--------------------	--	--

	198 с. URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/2311 03-10-51 Богданенко О.В. (2020) Методичні вказівки до виконання практичних робіт і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня усіх освітньо-професійних програм спеціальностей. Рівне: НУВГП. 31 с. http://ep3.nuwm.edu.ua/18496/1/03-10-51.pdf	(інтернетлінки, youtube...) Мультимедійний навчально-наочний посібник. Дії населення при аварії на РАЕС [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: https://rv.nmc.dsns.gov.ua/ua/Metodichni-posibniki.html (дата звернення 30.01.2021) – Назва з екрана.
--	---	---

Опис теми
1.Ознайомитися з методикою. 2. Відповідно до категорії осіб, що опромінюються, групою критичних органів і режимом роботи визначити основні дозові межі (ГДР і МД). 3. За формулою (2) (с. 24 МВ 03-10-51) визначити максимальну еквівалентну дозу від випромінювання. 4. За допомогою формул (1) і (3) (с.24 МВ 03-10-51) зробити висновок про відповідність радіаційної обстановки нормам радіаційної безпеки.

Лекція 7 Запобігання надзвичайним ситуаціям та організація дій для усунення їх негативних наслідків

Результат и навчання ПР16	Кількість годин: 2	Література: Халмуратов Б.Д. Безпека життєдіяльності. Перша допомога в надзвичайних ситуаціях: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 138 с	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1 Додаткові ресурси: (інтернетлінки, youtube...) Методичний посібник організації заходів цивільного захисту [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: https://rv.dsns.gov.ua/files/documents/publicna_info/metod_posibn.pdf (дата звернення 30.01.2021) – Назва з екрана.
---------------------------	--------------------	--	--

Опис теми
Способи захисту населення в надзвичайних ситуаціях. Принципи забезпечення безпеки та умови їх реалізації. Завчасна підготовка, диференційний підхід, комплексні заходи. Характер, об'єм та термін захисних заходів. Евакуаційні заходи захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій. Засоби медичної профілактики. Укриття населення. Оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту. Прогнозування, планування заходів, оповіщення населення. Прогнозування та оцінка можливих наслідків надзвичайних ситуацій. Планування заходів щодо забезпечення безпеки життєдіяльності. Вимоги до системи оповіщення, зв'язку, медичного та санітарно-епідемічного нагляду. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення. Прийоми та способи проведення рятувально-ліквідаційних робіт.

Практичне заняття 6. Оцінка захисних властивостей захисних споруд

цивільного захисту			
Результат Навчання ПР06	Кількість годи н:2	Література: 03-10-51 Богданенко О.В. (2020) Методичні вказівки до виконання практичних робіт і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня усіх освітньо-професійних програм спеціальностей. Рівне: НУВГП. 31 с. http://ep3.nuwm.edu.ua/18496/1/03-10-51.pdf	Навчальна платформа MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1 Додаткові ресурси: (інтернетлінки, youtube...) Інтерактивна карта захисних споруд Рівненської області [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: https://rv.dsns.gov.ua/ua/Interaktivna-karta-zahisnih-sporud-Rivnenskoyi-oblasti.html (дата звернення 30.01.2021) – Назва з екрана.

Опис теми

1. Визначимо самопочуття людей, що укриваються за часом можливого перебування (t) людей в постійному обсязі, яке залежить від обсягу (повітря) приміщення, чисельності
2. Виконаємо розрахунок сховища, призначеного для захисту $N = _$ осіб, якщо відомо, що висота підвалу $h = _$ м, ширина $B = _$ м
3. Розрахувати площі санітарних приміщень, приміщення для зберігання продуктів
4. По даним розрахунку розміри проставити на план-схмі захисної споруди (сховища)

Практичне заняття 7. Розробка інструкції щодо дій персоналу при загрозі або виникненні надзвичайних ситуацій

Результат и навчання ПР17 ПР21 ПР22	Кількість годи н:2	Література: 03-10-51 Богданенко О.В. (2020) Методичні вказівки до виконання практичних робіт і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня усіх освітньо-професійних програм спеціальностей. Рівне: НУВГП. 31 с. http://ep3.nuwm.edu.ua/18496/1/03-10-51.pdf	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1 Додаткові ресурси: (інтернетлінки, youtube...) Головне управління ДСНС України у Рівненській області [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: https://rv.dsns.gov.ua/ (дата звернення 30.01.2021) – Назва з екрана.
--	--------------------------	--	--

Опис теми

Вирішити ситуаційні завдання: природні НС, техногенні НС, соціальні НС

Самостійна робота (опрацювання окремих тем або їх окремих частин, які не викладаються на лекціях)

Результат Навчання ПР01 ПР02	Кількість годи н:60	Література: Безпека життєдіяльності: навч. посіб. / за ред. проф. В.В. Березуцького. Х.: Факт,	Навчальна платформа MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1 Додаткові ресурси:
------------------------------------	---------------------------	---	--

ПР06 ПР09 ПР11 ПР17 ПР21 ПР22	2005. 348 с. Цивільна оборона та цивільний захист т: підручник / М.І . Стеблюк. — 3-тє вид., стер. — К. : Знання , 2013 . — 4 8 7 с. Цивільний захист [підручник]/О.І. Запорожець, В. О. Михайлюк, Б. Д. Халмурадов та ін.– К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 264 с.	(інтернетлінки, youtube...) Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka
Опис теми	Застосування прикладного системного аналізу. Визначення рівня психофізіологічної стійкості до небезпек. Проблеми техногенного середовища. Методи якісного аналізу небезпек. Ідентифікація небезпек (вимоги стандартів безпеки). Методи що оптимізують підтримку прийняття рішень – як превентивний та регуляційний засіб проти небезпек. Переваги здорового способу життя. Глобальні проблеми людства. Роль міжнародних організацій у вирішенні глобальних проблем безпеки. Економічні втрати від наслідків надзвичайних подій у світі. Соціальні та воєнні небезпеки, їх види та характеристики. Підвищення стійкості роботи об'єкта господарювання. Оцінка можливих матеріальних втрат, що можуть бути завдані НС	

Методи оцінювання та структура оцінки

*COURSE GRADE COMPOSITION**

Поточна та підсумкова складова оцінювання навчальних досягнень здобувачів за даною дисципліною відповідає шкалі оцінювання (<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1534>).

У результаті можна отримати такі обов'язкові бали:

- 60 балів – поточну (практична) складова;*
- 20 балів – модульний контроль 1;*
- 20 балів – модульний контроль 2.*

Усього 100 балів.

Навчальна дисципліна закінчується заліком, тому результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль.

– Модульний контроль здобувачів з навчальної дисципліни проходитиме у формі комп'ютерного тестування на платформі Moodle. Кількість завдань у тесті за кожним модулем – 32. Складність завдань визначає їх вагу: від 0,5 до 2 балів за завдання. Загальна кількість завдань для підготовки до модульного контролю визначається кількістю, достатньою для досягнення максимальної об'єктивності рівня підготовленості, – 100 завдань на 1 кредит.

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом проведення тестування та оцінки звіту з самостійної роботи;*
- з практичних завдань – за допомогою перевірки виконаних завдань та оцінки звіту з практичних робіт.*

Додаткові бали (до 6 б.) поточної складової оцінки можна отримати за:

- повне розкриття завдань з креативним підходом;
- аналіз завдання у вигляді таблиць, рисунків, презентацій;

- оформлення відповідей у вигляді тез і розгляд на студентській науковій конференції секція «Безпека життя та діяльності» по кафедрі ОПБЖД (ННІБА);
Нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролю знань здобувачів: «Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція)», «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) із змінами та доповненнями»
URL: <https://cutt.ly/kgtJNPi>

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» – складова частина циклу професійної підготовки для студентів за спеціальністю 242 «Туризм», що закладає відповідну теоретичну та інформаційну бази та надають розуміння її значення для становлення належного фахового рівня.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі можуть бути залучені до реалізації наукових індивідуальних тем досліджень шляхом відвідування наукового гуртка «Промислова безпека»; дослідження окремих розділів кваліфікаційної роботи. В освітньому процесі використовуються результати досліджень, опубліковані у матеріалах всеукраїнських та міжнародних наукових та науково-практичних конференцій: «Сучасні тенденції розвитку української науки», «Техногенно-екологічна безпека України: стан та перспективи розвитку», «Безпека людини і реалізація права на працю в сучасних умовах життєдіяльності», «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці», «Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України», а також наукові статті «Студентського Вісника НУВГП».

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перескладання

Завдання за темами практичних робіт можуть здаватись протягом семестру. В системі Moodle проставлено вручн дедлайн здачі з максимум оцінки – 14 – 21 днів. Звіт з самостійної роботи здається на останньому практичному занятті.

Перескладання модульних контролів здійснюються відповідно до нормативних документів: «Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція)», «Система оцінювання

результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) із змінами та доповненнями», та «Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів у європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС)» (<https://cutt.ly/YqtOzDM>).

Повторне вивчення дисципліни здійснюється відповідно до «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>).

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі Moodle (<https://cutt.ly/OgtOnvz>) за календарем.

Правила академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти регламентовано Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП (<http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>). Здобувачі мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці відповідно до Кодексу честі студента у НУВГП (<http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>).

Списування під час проведення модульного чи підсумкового контролів позбавляє подальшого права здавати матеріал і виникає академічна заборгованість. За списування під час виконання окремих завдань знижується оцінка відповідно до ступеня порушення академічної доброчесності. Матеріали щодо пропагування принципів доброчесності розміщені за посиланням: <https://naqa.gov.ua/академічна-доброчесність>.

Для ознайомлення і застосування в своїй діяльності принципів академічної доброчесності рекомендується онлайн-курс «Академічна доброчесність» (<https://cutt.ly/AqtO6ac>).

Вимоги до відвідування

З «Правилами поведінки під час семестрового контролю», «Інструкцією для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі» та «Положенням про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» здобувач вищої освіти ознайомлюється за відповідними посиланнями: <https://cutt.ly/qgtAOTM>; <https://cutt.ly/agtA3Bc>; <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

Відсутність на занятті компенсується самостійним опрацюванням матеріалу, розміщеного на навчальній платформі, та його виконанням протягом двох тижнів з дня видачі завдання та захистом на наступному занятті або на консультації. Пропустити заняття без поважних

	<p>причин не дозволяється. При об'єктивних причинах пропуску занять (лікарняні, мобільність і т. ін.) здобувачі можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі Moodle https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1527</p> <p>– Лекції будуть проводитися офлайн або онлайн, консультації – онлайн, – за допомогою Google Meet відповідно до розкладу занять (http://desk.nuwm.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi).</p>
Неформальна та інформальна освіта	<p>Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та інформальної освіти, визначаються у порядку відповідно до «Положення про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування» (http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/)</p> <p>Відкриті онлайн-курси на платформі Coursera (https://cutt.ly/RgtSQXe) допоможуть знайомитись з програмою вивчення аналогічних дисциплін у провідних університетах світу з відповідним зарахуванням за даною дисципліною.</p>
ДОДАТКОВО	
Правила отримання зворотної інформації про дисципліну*	<p>Формою отримання зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти про дану навчальну дисципліну є анонімне опитування/анкетування щодо якості викладання та навчання за навчальною дисципліною.</p>
Оновлення*	<p>Зміст даної навчальної дисципліни оновлюється на основі наукових досягнень і сучасних практик в даній галузі та змін у освітній програмі щодо програмних результатів навчання. Ініціатором оновлень є викладач, а також стейкхолдери, які долучаються до процедури оновлення навчальної дисципліни</p>
Навчання осіб з інвалідністю	<p>Особливості організації навчання людей з інвалідністю регламентовані у «Концепції щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами (осіб з інвалідністю) у Національному університеті водного господарства та природокористування» http://ep3.nuwm.edu.ua/15913/)</p>
Інтернаціоналізація	<p>Питання інтернаціоналізації регламентуються нормативними документами: «Стратегія інтернаціоналізації Національного університету водного господарства та природокористування на період до 2020 року», «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу в НУВГП» URL: http://ep3.nuwm.edu.ua/4398</p>